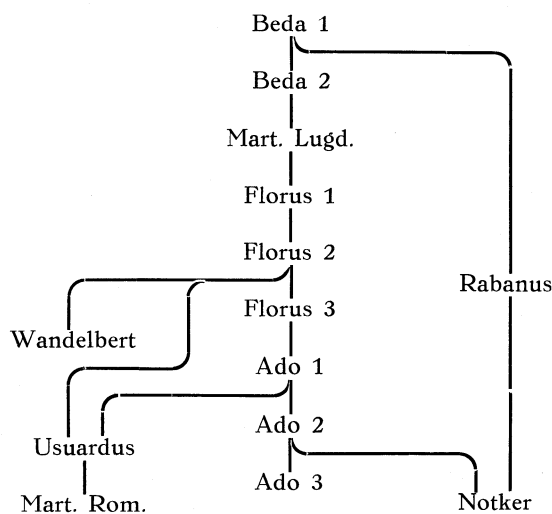

Kungl. biblioteket äger en sådan (cod. A 28), som fordom tillhört domkyrkan i Strängnäs. Det är utgifvet af Du Sollier i Acta SS. Vol. 26.

Under hela den följande medeltiden, omkr. 700 år, var Usuardi martyrologium det som företrädesvis begagnades; och mycket nära till detsamma ansluter sig dess närmaste efterföljare, Martyrologium Romanum, vars editio princeps utkom 1583, och som, med ändringar och tillägg, än i dag är en af den katolska kyrkans officiella liturgiska böcker.

Från de nu nämnda martyrologierna härstammar alltså det romerska i rakt nedstigande led; det förtjänar att beaktas, att de allesamman, med

undantag af Bedas, sett dagen i det nuvarande Frankrike. Emellertid ha äfven andra medeltida arbeten af detta slag bevarats till vår tid; de viktigaste må här omtalas.

Ett af dem har till författare Rabanus Maurus, född i Mainz, abbot i Fulda 822—842 och slutligen ärkebiskop i Mainz 847—856; det är sannolikt skrifvet under vistelsen i Fulda, och till grund för detsamma ligger en Beda-handskrift af den

äldre gruppen. Det är tillgängligt i Mignes Patrologia latina, Vol. 110, sp. 1121.

Ett martyrologium af säreget slag nämligen på hexametrar är skrifvet af en munk i klostret Prüm i Eifel vid namn Wandelbert omkring 848. Det ansluter sig närmast till den mellersta redaktionen af Florus och finnes tryckt i Monumenta Germaniæ historica, Poetæ latini ævi Carolini, Bd 2, Berlin 1884, sid. 578.

Slutligen har Notker (med tillnamnet Balbulus), klosterbroder i St. Gallen, omkring år 896 författat ett martyrologium, därvid begagnande dels Rabanus Maurus, dels en än i dag existerande Ado-handskrift af den mellersta upplagan. Hans arbete är tryckt i Mignes Patrologia latina, Vol. 131, sp. 1025.

Af den föregående framställningen framgår, att 800-talet framför andra är de medeltida martyrologiernas århundrade; deras inbördes släktskap åskådliggöres af ofvanstående tablå.

I den nedan följande kommentaren (se t. ex. 4—12 mars) angifvas när-